

Fem dagar vid Glåpen

Torsdagen den 2 november 1967 kommer att gå till Glåpens historia. Då sågs nämligen den största havsörnen över sjön. Två dagar senare uppenbarade sej ytterligare en havsörn till allas förvåning. Samtidigt låg ett tusental änder utspridda på vattenytan och runt sjön fanns mesar, sidensvansar, siskor, kråkor, trastar och i vassen stod en häger omgiven av sävsparvar, då och då anfallen av en duvhök. Sannerligen en intressant sjö, som tydligen förbisettes av oss.

Jag för egentligen ut till Lisjö för att titta på storskrakarnas fiskafänge. Efter att ha avverkat Sörsjön och Norrsjön, där endast något 10-tal storskrakar låg, kom jag tidigt på förmiddagen till Glåpens söderdel. Genast jag kom dlt upptäckte jag något stort och mörkt på en av stenarna i sjöns västra del. Det var en storskarv, som satt och putsade fjäder-skrudden. Eftersom de flesta storskrakarna låg långt mot norr åkte jag upp till Bultens badplats. Här smög jag ner till stranden endast 20 meter från storskrakarna under ivrigt fotograferande. Under tiden lyfte storskarven och anttit, förrän en örn kom från norr alldeles förbi badplatsen och flög tvärs över sjön och slog till i en torr gran. Där satt den sedan hela förmiddagen under ideliga atacker från en kråkflock. Livligare var storskrakarna, som ständigt sam omkring på linje och fiskade. I det största bandet låg 350 skrakar, så det var ganska omponerande att se dem. Ytterligare 150 skrakar i småflockar låg utspridda i sjön.

Bo

Lägger man därtill de 400 gräsänderna, förstår man att sjön var tämligen full av fågel.

Storskrakarna har en säregen taktik vid sin jakt. De simmar på linje - brödedvid eller efter varandra - mot stranden och påfallande är deras snabba simning. Hela tiden dyker några, medan större delen är ovan ytan. Ja och då reser sej någon och slår med vingarna. De fåglar som kommit efter flyger fram i främre linjerna, vilket säkert bidrar till den höga hastigheten. Ingen vill ju vara sist och kanske gå miste om maten. Nära strand dyker plötsligt alla skrakarna och vatnet kan ligga allddeles tomt. Det kokar och fräser och bubblar när de tumlar om varandra under ivrigt fiskande. Ibland kommer någon upp med en för stor fisk. Då blir det en våldig jakt, vilken alltid slutar med att en gråtrut är framme och snappar åt sej fångsten. Likå plötsligt som alla börjar dyka vänder de och simmar mot en annan strand. Under alla dagarna fortgick detta skådespel och aldrig såg jag någon oordning i linjen. *Fångboken får berättas vidare:

Fredag. På Sinäbhen byggde jag en koja mot det ihållande regnet. Hela förmiddagen jagade havsörnen med jämna mellanrum. En stund satt han på de låga stenarna i SV änden. Ryttlade långa stunder över vassarnå men lyckades inte fånga något byte. Vid ett par tillfällen lyfte alla gräsänderna och flockades sej i sjöns mitt. Storskrakarna verkade lugnare och endast några mindre flockar lyfte. De övriga flockade sej emellertid tätare.

Lördag. Äntligen klar sikt under det lättande molntäcket. Havsörnen satt på det vanliga stället mitt emot badplatsen och gjorde några svep över vassarna. Storskrakarna rörliga och närgångna och vid försök att fotografera dem upptäckte jag en rovfågel över skogen mot V. Jag trodde det var "vår" havsörn som lyft utan att vi uppmärksammat detta, men då den slog ner mitt i skrakflocken och lyfte med en fisk i klorna, lättade plötsligt havsörnen från

Bok/R 1967

87218

torrgranen och båda kom flygande över badplatsen. Gissa om det knäpptedi! Strax därefter återvände en av dem och ryttlade länge över vassen på fiskgjuksmanör. Under förmiddagen kom en stor flock kråker och två råker och lertorade örnen en stund. Två sångsvanar kom från N men fortsatte förbi sjön. Vid badplatsen uppehöll sej grönsisker och några sidensvanar samt ett par nötväcker. På eftermiddagen åkte jag till S delen av sjön. En häger lyfte ur vassen på nära håll och tog höjd, men gick snart ner igen i den SV viken. Till en början satt bara en örn i småtallarna i V kanten, men snart uppberade sej den andra och under resten av dagen kunde jag beskåda dem i samma kikarfält.

Söndag. Vädret är åter disigt och grått, då jag anländer till S änden. Örnen sitter hela förmiddagen i torrgranen och granskar omgivningen. Endast ett par svep över sjön bl. a. ett angrepp mot storskrakarna. Några lyfte men de flesta låg kvar och stänkte vatten då örnen anföll. Han övergav dem också snart.

Under höga rop lyfte plötsligt hägern och jag fick snart förklaringen. En duvhök anföll honom gång på gång - antagligen mest på lek. Duvhöken kom sedan efter stranden aldeles förbi mej och försvann i Glåpmossen bakom havsörnen. Alla änder lyfte då höken kom pilande och det utbröt ett förfärligt snatter från alla gräsänder, som idag uppgrick till 600. Någon blåsand gömde sej i mängden, liksom några knipor. I strandkanten tjustrade en flock stjärtmesar och en ensam steglits slog till för ett ögonblick i en björk. En snöspår lockade vemodigt över sjön och en större hackspett klättrade

60

i toppen där havsörnen satt.

Måndag. Havsörnen satt i en stor tall vid Mötet och jag gick över Glåpmossen till sjöns V del där jag gjorde ett gömsle. Havsörnen satt emellertid kvar vid Mötet hela dagen. Däremot uppbarbjöde sej plötsligt den andra örnen aldeles utanför gömslet, men den flög också upp i N strandkanten. Hela tiden låg storskrakar och gräsänder på nära håll, tydligen mycket lekfulla. Det verkade som om de lekte herre på täppan på en av stenarna i vattnet. Mot eftermiddagen svepte ett 60-tal gråtrutar in över sjön och man tyckte synd om storskrakarna. På hemvägen gick jag längs stranden och upptäckte något som liknade de förnberg, just där havsörnen brukade sitta. Mitt i den blöta mossen låg stora stenhögar pryddligt ordnade i rader med djupa gravar emellan. Här växte plötsligt asp och al och stora granar ute i mossen och marken var fullkomligt täckt av blåspisblad. Här måste våren vara skön. Mot Lisjöbanan korsade en vit skogshare min väg och strax därpå stötte jag en tjäderhöna och därmed var de fem dagarna vid Glåpen slut.

B E

60